

Sygnatura akt I C 829/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

K., dnia 10-10-2014 r.

Sąd Okręgowy w Koninie Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSO Jan Bartniak

Protokolant: Błażej Zieliński

po rozpoznaniu w dniu 29-09-2014 r. w Koninie

sprawy z powództwa **A. P., A. P. (1), A. D., U. J., W. J.**

przeciwko **(...) Spółka Akcyjna w Ł.**

o zadośćuczynienie

1. zasądza od pozwanego (...) Spółka Akcyjna w Ł. na rzecz powodów:

- A. P. (1) kwotę 40.000 zł (czterdzieści tysięcy złotych) z ustawowymi odsetkami od dnia 15 stycznia 2014 roku,
- A. D. kwotę 10.000 zł (dziesięć tysięcy złotych)
z ustawowymi odsetkami od dnia 15 stycznia 2014 roku,
- U. J. kwotę 10.000 zł (dziesięć tysięcy złotych) z ustawowymi odsetkami od dnia 15 stycznia 2014 roku,
- W. J. kwotę 10.000 zł (dziesięć tysięcy złotych) z ustawowymi odsetkami od dnia 15 stycznia 2014 roku.

2. oddala powództwo powodów:

- A. P. (1) co do kwoty 40.000 zł (czterdzieści tysięcy złotych),
- A. D. co do kwoty 15.000 zł (piętnaście tysięcy złotych),
- U. J. co do kwoty 15.000 zł (piętnaście tysięcy złotych),
- W. J. co do kwoty 15.000 zł (piętnaście tysięcy złotych),

3. Umarza postępowanie w pozostałej części.

4. Zasądza powodom od pozwanego 3.532 zł (trzy tysiące pięćset trzydzieści dwa złote) kosztów procesu.

SSO Jan Bartniak (...)

IC 829/13

UZASADNIENIE

Pozwem skierowanym do Sądu Okręgowego w Koninie powodowie A. P. (2), A. P. (1), A. D., U. J. i W. J., wniesli o zasądzenie od pozwanego (...) S.A. w Ł., zadośćuczynienia z tytułu śmierci M. P., córki i wnuczki powodów oraz zwrotu

kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego. Powodowie (rodzice zmarłej) wnieśli o zasądzenie kwot po 80.000 złotych dla każdego z nich, a pozostali z powodów (dziadkowie zmarłej) kwot po 45.000 złotych. Wszystkie kwoty z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu. Wnieśli nadto o zwolnienie powodów w całości od konieczności ponoszenia kosztów sądowych w niniejszej sprawie.

W uzasadnieniu pozwu powodowie wskazali, że zdarzenie które doprowadziło do tragicznej śmierci M. P. (ur. (...)) w wypadku drogowym z dnia 16 marca 2012 r., „diametralnie zmieniło życie całej rodziny,” odebrano im szansę uczestnictwa w kolejnych etapach jej dorosłego życia: jak zakładania rodziny, „kolejnych radości i trosk związanych z życiem rodzinnym i zawodowym.” Dla dziadków zmarłej „perspektywa ta jest równie bolesna... , gdyż czynnie uczestniczyli oni w jej wychowaniu, mając z nią niemal codzienny, bardzo bliski kontakt. Pełniła ona centralną rolę w rodzinie, w pewnym sensie scalając ją wokół swojej osoby.”

Po prawomocnym oddaleniu wniosku powodów o zwolnienie ich od kosztów sądowych, (postanowieniem Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 29.11.2013 r. k.39-40), powodowie pismem z dnia 19.12.,2013 r. ograniczyli żądania pozwu w ten sposób, że powódka A. P. (2) (matka zmarłej) cofnęła zadanie pozwu w całości, bez zrzeczenia się roszczenia. Dziadkowie zmarłej, cofnęli żądania, także bez zrzeczenia się roszczenia ograniczając je do kwot po 15.000 zł. dla każdego z uprawnionych.(k.43-45)

W odpowiedzi na pozew (...) S.A. w Ł. wniosło o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie na jego rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Podnoszono, że w sprawie (...) (...) (ostatecznie (...)) P. R. w T., przeprowadzono opinię biegłego z zakresu medycyny sądowej na okoliczność „czy w chwili wypadku M. P. miała zapięty pas bezpieczeństwa,” ponadto z wykonanych w ww. sprawie badań u zmarłej oznaczono: w krwi pobranej podczas sekcji zwłok 0,28 % i w moczu 0,05 %, alkoholu etylowego, a u kierującego pojazdem E. J. obecność alkoholu etylowego oznaczono na: w krwi 0,34 % i 1,06 % w moczu. Pozwane T. przyznało fakt zawarcia umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej przez sprawcę wypadku i wskazało, że z tytułu zadośćuczynienia i odszkodowania (art.446 § 3 i 4 k.c.) wypłaciło każdemu z rodziców zmarłej: tytułem zadośćuczynienia kwoty po 40.000 zł. i kwoty po 20.000 zł. tytułem odszkodowania, natomiast dziadkom zmarłej tytułem zadośćuczynienia kwoty po 5.000 zł. Dalsze żądania winny być oddalone gdyż „osoba która decyduje się na jazdę samochodem z kierowcą będącym po spożyciu alkoholu, przyczynia się do odniesionej szkody w wypadku komunikacyjnym (...)”(vide k.55-58). Wskazywano nadto, że zadośćuczynienie musi być przyznane w rozsądnych granicach, odpowiadających aktualnym warunkom życia i przeciętnej stopie życiowej społeczeństwa. Co więcej powodowie nie wykazali by korzystali w następstwie zdarzenia z pomocy lekarza psychiatry czy też psychologa stąd przebieg „procesu leczenia doznanej traumy” nie wskazuje by łączyła ich ze zmarłą więź tak silna jak opisana w pozwie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Córka i wnuczka powodów: M. P. (ur. (...)) będąc pasażerem samochodu osobowego marki F. (...) nr rej. (...), jak i kierujący pojazdem E. J.: ponieśli śmierć w wypadku jaki miał miejsce w dniu 16 marca 2012 r. około godz. 16.40, w R. na drodze prowadzącej z U. w kierunku T.. (niesporne). Sprawca wypadku miał ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej w pozwanym T. U.). Śledztwo prowadzone w sprawie wypadku drogowego zaistniałego w dniu 16 marca 2012 r. w R. w sprawie (...) ostatecznie umorzono postanowieniem z dnia 27 grudnia 2012 r. z uwagi na to, że sprawca zmarł. (niesporne) Prokurator podzielił wnioski opinii powołanych na potrzeby śledztwa biegłych ustalając, że kierujący samochodem marki F. (...), E. J. wykonując manewr wyprzedzania poprzedzających go dwu pojazdów, poruszał się z prędkością 93,5 km/godz., która była niedozwoloną i niebezpieczną w danych warunkach drogowych, zjechał lewymi kołami na lewe pobocze i rozpoczął gwałtowne hamowanie w następstwie wpadł w lewy poślizg w trakcie którego samochód przewrócił się na lewy bok i uderzył dachem w rosnące na prawym poboczu drzewo.(niesporne) Śledztwo wykazało nadto, że M. P. w chwili wypadku była trzeźwa (opinia biegłego lekarza medycyny sądowej k. 203-204 akt sprawy (...)), a „bardzo niski poziom alkoholu we krwi kierującego pojazdem nie uprawnia do stwierdzenia stanu nietrzeźwości.”(k.203-204 cyt. akt 2Ds) Podobnie badanie krwi kierującego pojazdem w chwili wypadku, na zawartość środków działających podobnie jak alkohol, wykazało wynik ujemny.(k.159 akt (...))

W aktach szkodowych pozwanego jest opinia prawna z dnia 26.07.2012 r. wydana na zlecenie pozwanego, mówiąca o tym, że w ocenie opiniującej „brak jest dostatecznych podstaw do przyjęcia przyczynienia się poszkodowanej.” Zawiera także propozycję wysokości kwot które mogłyby być wypłacone uprawnionym, których ostatecznie pozwany nie zaakceptował. I w toku tzw. postępowania likwidacyjnego po wezwaniu powodów do wypłaty m.in. zadośćuczynienia w kwocie po 100.000 zł. na rzecz rodziców zmarłej M. P. i w kwotach po 50.000 zł. dla jej dziadków decyzją z dnia 27.07.2012 r. wypłacono z tytułu zadośćuczynienia i odszkodowania (art.446 § 3 i 4 k.c.) rodzicom zmarłej: tytułem zadośćuczynienia kwoty po 40.000 zł. i kwoty po 20.000 zł. tytułem odszkodowania, natomiast dziadkom zmarłej tytułem zadośćuczynienia kwoty po 5.000 zł.(niesporne)

W chwili zdarzenia córka i wnuczka powodów M. P. była uczennicą w klasie maturalnej Liceum Ogólnokształcącego w T.. Mieszkała z rodzicami w mieszkaniu w T. przy ul. (...). Jej rodzice tak wtedy jak i obecnie pracowali zawodowo (A. P. (1) jako kierowca w (...) A. w T., matka jako kierownik sklepu) w chwili obecnej ich sytuacja zawodowa uległa zmianie o tyle, że skutkiem zmian własnościowych pracodawcy powoda, jest on zatrudniony w firmie córce (...) o nazwie (...) sp. z o.o. w K. na stanowisku ostatnio zajmowanym w Kopalni tj. mechanika maszyn urządzeń górniczych. M. P. była jedynym dzieckiem powoda. Wedle niego miała studiować na Uniwersytecie (...), ale kierunek studiów nie był jeszcze ustalony. W czerwcu 2013 r. powód(wraz z żoną) zamienił dotychczas posiadane mieszkanie i za dopłatą oboje przenieśli się do domu mieszkalnego położonego w pobliżu T. w miejscowości Z. (...).(vide zeznania powoda k.124v-125 i k.76v, nadto k.68) Śmierć córki wpłynęła na stan psychiczny i emocjonalny powoda w ten sposób, że żałoba nie przybrała postaci patologicznej. Aktualnie jego poziom aktywności życiowej jest zbliżony do okresu sprzed zdarzenia. Emocje związane ze stratą córki są u powoda nadal żywe, a strata jedyne dziecko jest dla niego emocjonalnie najtrudniejszym doświadczeniem życiowym. Kryzys po traumatycznym zdarzeniu z dnia 16 marca 2012 r., trwa u powoda nadal, naruszone zostały jego poczucie bezpieczeństwa, dotychczasowa stabilność świata w jakim żył powód, w tym dotychczasowy status rodzinny powoda. Proces ten trwa nadal i trudno przewidzieć kiedy się skończy. Nie stwierdza się u powoda trwałego uszczerbku na zdrowiu pozostającego w związku ze zdarzeniem z 16 marca 2012 r. (vide nie kwestionowana przez strony opinia biegłego sądowego specjalisty psychiatry M. R. (1) k.83-88 8ik.110v, k.114v i k.117-118, k.122)

Powódka A. D. jest powtórnie zamężną. Z pierwszego związku (rozwiązanego przez rozwód) ma dwu synów w tym powoda A. P. (1). Ma lat 63, w chwili śmierci wnuczki była i nadal jest na emeryturze. Utrzymuje się z emerytury, jej mąż pracuje zawodowo. Ma dwie siostry z którymi utrzymuje kontakty. Jej rodzice żyją (ojciec ma 90 lat, matka 84 lata) Powódka w okresie nauki wnuczki w klasach 1-3 szkoły podstawowej odprowadzała ją do szkoły, następnie odbierała ze szkoły, a rodzice zabierali dziecko po przyjściu z pracy. Powódka z pomocy psychologa korzystała raz jeden, zaraz po zdarzeniu. Żałoba nie przybrała postaci patologicznej, jest przedłużona. Nie skutkuje trwałym uszczerbkiem na zdrowiu powódki. Emocje związane ze śmiercią wnuczki, częściowo dezorganizują wcześniejsze codzienne emocjonalne funkcjonowanie powódki, które nie wróciło do stanu sprzed zdarzenia.(powódka A. D. k.124v i k.77, opinia biegłej M. R. k.89-94).

Powodowie U. i W. małż. J. są dziadkami M. P. ze strony matki. Z małżeństwa posiadają troje pełnoletnich dzieci. Powódka ma lat 60, utrzymuje się z odprawy otrzymanej po 35 latach pracy na stanowisku kucharza w stołówce „Barbórka” w T.. Powódka ma brata i dwie siostry z którymi utrzymuje kontakty. Relacje obojga dziadków z wnuczką były bliskie, często u nich przebywała, a najmłodszy syn małż. J. był bardzo zżyty z M. P., (był od niej tylko 3 lata starszy). Syn ten w okresie letnim 2014 r. miał ślub. Powodowie aktualnie mieszkają razem z ww. najmłodszym synem i synową. Powodowie bywali razem z wnuczką na działce rekreacyjnej którą posiadają w miejscowości M.. Po wypadku wnuczki powódka i jej mąż nie korzystali z pomocy psychologa. Pojawiły się u nich objawy w postaci szoku, niedowierzania, apatii i uczucia straty. Aktualny poziom aktywności życiowej powódki jest zbliżony do okresu sprzed zdarzenia. Powódka wykonuje swoje codzienne obowiązki domowe, utrzymuje prawidłowe relacje rodzinne i z dalszym otoczeniem. Nie stwierdza się u powodów małż. J. uszczerbku na zdrowiu w związku ze zdarzeniem z dnia 16.03.2012 r. W. J. (lat 64) jest na emeryturze od 2010 r. Pracował w (...) w T.. Z rodzeństwa ma jedną siostrę z którą utrzymuje kontakt. (zeznania powodów k.124v-125 i k.76v, opinia biegłej M. R. k.95-100 i k.101-105).

Powyższy stan faktyczny, Sąd ustalił w oparciu o akta szkodowe złożone przez stronę pozwaną, niekwestionowaną przez strony procesu opinię biegłego psychiatry (k.83-105 i k.122), dokumentację zawartą w aktach śledztwa prowadzonego przez P. R. w. T. sygn. akt (...) w zakresie wydanych tam postanowień i dowodów z opinii biegłych oraz zeznania powodów (k.124-125, k.126, k.76v-77 i k.78).

Stan faktyczny ustalony w sprawie był niesporny pomiędzy stronami, pozwane T. U. przyznało, iż z tytułu umowy ubezpieczenia na nim spoczywa ciężar rekompensaty powstałej szkody. W toku postępowania sporna między stronami procesu i kwestionowana przez pozwane T. U. była dalsza odpowiedzialność, ponad kwoty wypłacone powodom w trakcie likwidacji szkody. Zawarte w odpowiedzi na pozew argumenty dotyczące stanu nietrzeźwości sprawcy wypadku i jego pasażerki jak i dowodu na brak zapiętych pasów bezpieczeństwa u M. P., jakoby wynikające z ustaleń opinii biegłych wydanych na potrzeby śledztwa nie potwierdza analiza opinii do których odwołuje się pozwany w odpowiedzi na pozew. Co więcej w aktach szkodowych pozwanego zawarta jest wydana na jego zlecenie opinia prawna z dnia 01.03.2013 r., wedle której w ocenie opiniującej brak jest podstaw do przyjęcia przyczynienia poszkodowanej do wypadku. Powyższe sprawa, że ww. argumenty pozwanego zawarte w odpowiedzi na pozew należało uznać za złożone wyłącznie na użytek procesu.

Sąd zważył, co następuje:

Nie ulega wątpliwości (także i stron procesu) iż pozwane (...) w Ł. odpowiada w zakresie odpowiedzialności OC sprawcy wypadku. Podstawa odpowiedzialności co do zasady w toku niniejszego postępowania nie była kwestionowana przez pozwane T. U., a jedynie twierdziło ono, iż wypłacone przez nie w toku postępowania likwidacyjnego kwoty wyczerpują w całości uzasadnione roszczenia powodów.

Przyznanie zadośćuczynienia pieniężnego określonego w przepisie art.446 § 4 k.c. ma na celu zrekompensowanie krzywdy za naruszenie prawa do życia w rodzinie i ból spowodowany utratą najbliższej osoby (wyrok SA w Lublinie z dnia 7 lipca 2009 r., II AKa 44/09, LEX nr 523973). Naruszenie prawa do życia w rodzinie stanowi dalece większą dolegliwość psychiczną dla członka rodziny zmarłego niż w przypadku innych dóbr, a jej skutki rozciągają się na całe życie osób bliskich. W przypadku gdy uprawniony z art. 446 § 4 k.c. stał się osobą samotną, a z uwagi na wiek nie może już założyć rodziny, utrata osoby bliskiej ma zawsze charakter nieodwracalny (wyrok SA w Łodzi z dnia 14 kwietnia 2010 r., I ACa 178/10, niepubl.). Krąg osób uprawnionych do zadośćuczynienia jest taki sam, jak w art. 446 § 3 k.c. Uprawnionymi do żądania kompensaty są wyłącznie członkowie rodziny zmarłego, przy czym muszą być to najbliżsi członkowie tej rodziny. Jest to węższy krąg podmiotów niż osoby bliskie, bo ograniczony do członków rodziny. Należy jednak sądzić, że obejmuje nie tylko małżonka i dzieci zmarłego, ale także innych członków jego rodziny, a więc krewnych, powinowatych lub osoby niepowiązane formalnymi stosunkami prawnorodzinnymi, jeżeli zmarły pozostawał z nimi faktycznie w szczególnej bliskości powodowanej bardzo silną więzią. Przy czym judykatura przyjęła, że roszczenie najbliższych członków rodziny zmarłego o przyznanie stosownego zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę na podstawie art. 446 § 4 k.c., które zmierza do zaspokojenia szkody niematerialnej, jest rodzajowo i normatywnie odmienne od roszczenia o przyznanie stosownego odszkodowania z art. 446 § 3 k.c., które wymaga wykazania szkody majątkowej polegającej na znacznym pogorszeniu sytuacji życiowej najbliższych członków rodziny poszkodowanego, który zmarł wskutek wynikłego z czynu niedozwolonego uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia (wyrok SN z dnia 21 października 2009 r., I PK 97/09, LEX nr 558566). Ustalenie wysokości zadośćuczynienia z art. 446 § 4 k.c. winno nastąpić według kryteriów branych pod uwagę przy zasądzaniu zadośćuczynienia za naruszenie dóbr osobistych (art. 23 i art. 24 k.c.), z uwzględnieniem jednak ciężaru gatunkowego naruszonego dobra (wyrok SA w Łodzi z dnia 14 kwietnia 2010 r., I A Ca 178/10, niepubl.). Ponadto konstrukcja normy określającej możliwość przyznania zadośćuczynienia („sąd może także przyznać”) nie oznacza dowolności co do możliwości zasądzenia wskazanego świadczenia, a każda odmowa musi być uzasadniona. W razie naruszenia dobra osobistego sąd może przyznać temu, czyje dobro osobiste zostało naruszone, m.in. odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę. Uprawnionym do dochodzenia roszczeń jest każdy pokrzywdzony wskutek naruszenia jego dobra osobistego. Jako dominujący w judykaturze i doktrynie należy uznać pogląd, że pokrzywdzony może żądać kompensaty krzywdy od ponoszącego winę (por. wyrok SN z 12 grudnia 2002 r., V CKN

1581/00, OSNC 2004, nr 4, poz. 53. Wykładnię tę potwierdził Sąd Najwyższy w wyroku z 24 stycznia 2008 r. (I CSK 319/07, LEX nr 448025), uznając zasadność istnienia w ramach reżimu odpowiedzialności deliktowej jednolitych przesłanek m.in. żądania zadośćuczynienia. Co do ciężaru dowodu pokrzywdzony żądając kompensaty krzywdy nie musi dowodzić bezprawności naruszenia dobra osobistego. Na podstawie ww. przepisów prawa kompensowana jest krzywda, a więc szkoda niemajątkowa wywołana naruszeniem dobra osobistego, polegająca na fizycznych dolegliwościach i psychicznych cierpieniach pokrzywdzonego. Sąd nie ma obowiązku zasądzenia zadośćuczynienia w każdym przypadku wyrządzenia krzywdy naruszeniem dobra. Sąd jest jednak związany wyborem środka, za pomocą którego pokrzywdzony chce uzyskać kompensatę doznanej krzywdy. Dominującym obecnie poglądem, przy ocenie czy doszło do naruszenia dobra osobistego jest to, że decydujące znaczenie ma nie tyle subiektywne odczucie osoby żądającej ochrony prawnej ile to jaką reakcję wywołuje w społeczeństwie to naruszenie. Więż rodzinna na której zerwanie powołują się powodowie nie ma charakteru uniwersalnego dla każdej jednostki ludzkiej, stąd niedopuszczalne jest przyjęcie, że niejako automatycznie na skutek śmierci córki i wnuczki doszło do zerwania tej więzi i to uprawnia do żądania zadośćuczynienia. Przesłankami przyznania tego świadczenia jest bezprawne i zawinione działanie sprawcy naruszenia dobra osobistego, naruszenie dobra osobistego powodujące szkodę i związek przyczynowy między tym naruszeniem, a szkodą niemajątkową, która spowodowała jest naruszeniem. Katalog dóbr osobistych przyjętych w przepisie art. 23 k.c. nie ma charakteru zamkniętego. Tym samym jest możliwe przyjęcie, że dobrem osobistym jest prawo każdej jednostki do życia w pełnej rodzinie, a przez śmierć M. P. powodowie zostali pozbawieni możliwości życia w pełnej rodzinie tj. utraczona została więź rodzinna, duchowa i emocjonalna ze zmarłą. Nie jest sporne w procesie, (bo potwierdzone dokonanyymi przez pozwane (...)wypłatami zadośćuczynienia w kwocie łącznej 95.000 zł. w okresie poprzedzającym wytoczenie procesu) to, że sprawca wypadku komunikacyjnego na skutek niebezpiecznego zachowania na drodze publicznej doprowadził do zdarzenia w wyniku którego poniosła śmierć córka i wnuczka powodów, naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym i dopuścił się tego umyślnie. Przy rozstrzygnięciu w sprawie sąd bierze pod uwagę całokształt okoliczności faktycznych, w tym winę sprawcy naruszenia dóbr osobistych i jej stopień oraz rodzaj naruszonego dobra (vide Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 19 kwietnia 2006 r. IIPK 245/05). Rolą roszczenia jest zapobieżenie trwaniu naruszenia i możliwego do osiągnięcia złagodzenia skutków negatywnych doznań, wynikających z naruszenia dóbr osobistych. Dlatego oceniając zarówno możliwość zasądzenia jak i wysokość odpowiedniej sumy pieniężnej, sąd musi wziąć pod uwagę kompensacyjny, a nie represyjny charakter zadośćuczynienia. W orzecznictwie podkreśla się, że fakultatywność zadośćuczynienia z art. 446 § 4 k.c. wynika nie tylko z jego treści ale i funkcji zadośćuczynienia za naruszenie dóbr osobistych. Jako podstawowe kryteria decydujące o możliwości zasądzenia zadośćuczynienia wskazuje się m. in. stopień winy naruszydźciela, rodzaj naruszonego dobra oraz poczucie pokrzywdzenia poszkodowanego. Jak wspomniano wyżej co kwestii winy kierującego pojazdem, stwierdzić należy, że naruszenie przez niego przepisów ruchu drogowego było umyślne, a skutki tego zdarzenia były objęte winą nieumyślną (vide art.177 § 2 k.k. będący podstawą śledztwa). Uwzględniając skutki wypadku w postaci śmierci M. P. oczywiste jest poczucie krzywdy u powodów, a zwłaszcza powoda A. P. (1), dla którego była ona jedynym dzieckiem. Pozostali powodowie mają własne dzieci i poza zmarłą mają inne jeszcze wnuki. W tym stanie krzywda pozostałych powodów nie jest identyczna i nie równa się tej jakiej doznał ojciec zmarłej. Poparciem powyższych uwag jest również opinia biegłej psychiatry M. R. (1) (która to opinia była akceptowana przez strony procesu). Należy przyjąć, że z zasady żadna suma pieniężna nie jest odpowiednim środkiem dla likwidacji krzywdy doznanej przez najbliższych zmarłej w wieku niespełna 19 lat córki i wnuczki powodów. W świetle powyższego w ocenie Sądu za przyznaniem powodom zróżnicowanego zadośćuczynienia przemawia różny stopień nasilenia dolegliwości odczuwanych przez powodów w związku z zerwaniem więzi rodzinnych, jak i stwierdzone przez biegłych w śledztwie: brawurowe i nieodpowiedzialne kierowanie pojazdem przez sprawcę wypadku. Stąd też należało w pierwszym rzędzie uznać racje ojca zmarłej, a krzywdę dziadków zmarłej traktować wśród nich równorzędnie. Uwzględnić należało nadto argumenty podnoszone przez pozwanego, że zadośćuczynienie musi być przyznane w rozsądnych granicach, odpowiadających aktualnym warunkom życia i przeciętnej stopie życiowej społeczeństwa. Stąd kwota zadośćuczynienia należna powodowi A. P. (1) winna łącznie stanowić 80.000 zł., a zadośćuczynienie należne każdemu z dziadków zmarłej łącznie winna stanowić kwota po 15.000 zł. Powyższe skutkuje tym, że uwzględniając kwoty wypłacone w toku postępowania likwidacyjnego, zasądzone powodom kwoty jak w pkt 1 wyroku.

Jeśli chodzi o początek daty płatności odsetek od zasądzonych powodom kwot, to stosownie do treści art. 481 § 1 k.c. wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, które jest wymagalne. Kwestię wymagalności roszczenia reguluje przepis art. 455 k.c., zgodnie z którym, jeżeli termin spełnienia świadczenia nie jest oznaczony ani nie wynika z właściwości zobowiązania, świadczenie winno być spełnione niezwłocznie po wezwaniu dłużnika do wykonania świadczenia. Ugruntowany jest też pogląd, iż żądanie zapłaty zadośćuczynienia należy do roszczeń, których termin spełnienia nie jest określony, a więc zależy od wezwania do zapłaty przez wierzyciela. W myśl art. 817 k.c. ubezpieczyciel obowiązany jest spełnić świadczenie w terminie trzydziestu dni, licząc od daty otrzymania zawiadomienia o wypadku. To, że odsetki ustawowe zasądzono powodom od dnia następnego po doręczeniu pozwanemu ostatecznie sprecyzowanego żądania pozwu.(vide k.49v) wynika z faktu że w postępowaniu likwidacyjnym powodowie żądali zasądzenia kwot łącznie niższych niż w pozwie, a kwota ostateczna żądana została określona w trakcie uzupełniania braków pozwu i jej wysokość stała się znaną pozwanemu z chwilą doręczenia mu odpisu pozwu.

W pozostałej części roszczeń pozwu (po ich ograniczeniu k.44-45) żądania te jako wygórowane w ocenie sądu i oderwane od aktualnych warunków ekonomicznych społeczeństwa i przeciętnej stopy życiowej podlegają oddaleniu(vide pkt 2 wyroku).

W zakresie w jakim powodowie reprezentowani przez fachowego pełnomocnika (w okresie przed wyznaczeniem pierwszej rozprawy) cofnęli pozew bez zrzeczenia się roszczenia postępowanie umorzono stosownie do przepisu art.355 § 1 k.p.c.(vide pkt 3 wyroku).

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 100 k.p.c. w zw. § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za radców prawnych... (Dz. U. Nr 163, poz. 1349 z późn. zm.). Powodowie uiścili opłatę stosunkową od żądań pozwu w kwocie łącznej 7.750 zł. (k.43 akt), ponieśli wydatek związany z kosztami opinii biegłego psychiatry tj. 900,90 zł.(vide k.125v, k.130, k 131), nadto koszt zastępstwa procesowego liczony wg norm przepisanych (każda ze stron procesu w kwocie po 3.617 zł.). Łączne wydatki powodów stanowi kwota 12.268 zł. Koszty procesu strony pozwanej stanowi koszt zastępstwa procesowego pozwanej wg norm przepisanych tj. 3.617 zł. Powodowie wygrali proces w 45% (biorąc za podstawę roszczenia określone po ograniczeniu żądań przed wyznaczeniem pierwszej rozprawy), stąd z kosztów procesu należną im jest kwota 5.521 zł. Pozwane T. U. wygrało proces w 55%, co sprawia że z kosztów procesu poniesionych przez pozwanego należną mu jest kwota 1.989 zł. Co skutkuje tym że powodom ostatecznie zasądzono kwotę 3.532 zł. kosztów procesu(5.521 zł. – 1.989 zł. = 3.532 zł.)

SSO Jan Bartniak